

[Anna Westergaard.]

danne handlinger kunne medføre livsstraf i henhold til den lovgivning, der før besættelsens indtræden var gældende i det besatte område.“

Ved forelæggelsen af denne konvention til ratifikation i folketinget karakteriserede den danske udenrigsminister konventionen som en virkelig international nydannelse, der hilstes med stor glæde fra dansk side. Og ved behandlingen udtalte den socialdemokratiske ordfører i det andet høje ting bl. a., at konventionen måtte indgå i vore betragtninger vedrørende femtekolonne-lovgivningen. I dette høje ting betegnede udenrigsministeren konventionen som en glædelig international nydannelse, og den konservative ordfører mente, at den ville få uvurderlig betydning. Forslaget fik overhovedet i rigsdagen almindelig tilslutning. Nu knap et år efter udvider altså Danmark dødsstrafområdet i sin lovgivning.

I det andet høje ting har dette spørgsmål været fremdraget ved behandling af straffelovsforslaget, men på et ret sent tidspunkt og ikke meget udtømmende. Den højtærede justitsminister har under denne diskussion oplyst, at udenrigsministeriet om denne sag har udtalt, at det må anses for folkeretsstridigt, dersom en besættelsesmagt anvender dødsstraf overfor en person, der er beskyttet af konventionen, for andre end de i artikel 68, 2. stk., nævnte handlinger, såfremt dødsstraf ikke i forvejen findes i det besatte lands lovgivning, hvis landene begge har ratificeret konventionen. Man kom fra ministeriets side til det resultat, at der i hvert fald juridisk set ikke er noget til hinder for at vedtage det foreliggende lovforslag. Den højtærede minister føjer hertil under diskussionen den bemærkning, at man naturligvis vil kunne anlægge den betragtning, at man i den omstændighed, at man i Danmark har været ret stærkt interesseret i Genève-konventionen, vil finde en slags politisk hindring for på indeværende tidspunkt efter ratifikationen at indføre dødsstraf her i landet. Nogen vil mene det ene, andre det andet, siger den højtærede minister, og ministeren slutter betragtningerne med en bemærkning om vurdering af ens tillid til, hvorvidt konventionen virkelig vil være en effektiv beskyttelse i en given situation.

Det forekommer mig, at man må gå ud fra som en forudsætning, at uden tillid til værdien af de internationale konventioner er hele det internationale samarbejde meningsløst, og det må vel i hvert fald kunne betragtes som givet, at en bestemmelse som den i artikel 68 ville have en tilbageholdende

virkning overfor tendenser hos en besættelsesmagt til at anvende dødsstraf overfor civilpersoner i et besat land, hvor dødsstraf for disse forhold ikke i forvejen var lovhjemlet. Men uanset dette tillidsspørgsmål, uanset om man har juridisk ret, og uanset om man vil finde, hvad den højtærede justitsminister kalder en slags politisk hindring i konventionen, synes jeg, at forholdet er sådan, at Danmark vil komme i en meget ejendommelig og efter vor opfattelse ikke flatterende situation ved vedtagelsen af de to her foreliggende lovforslag på den givne baggrund.

Situationen er jo den: først medvirker Danmark ivrigt til fremskaffelsen af en konvention, der under visse forhold forbyder en besættelsesmagt at anvende dødsstraf, så ratificerer rigsdagen med alle tegn på glæde denne konvention, og nu, ikke et år efter, gennemfører Danmark selv en lovgivning, som på dette meget vigtige punkt gør konventionen værdiløs for landet, ja oven i købet i en given situation direkte øger de farer, som landets befolkning vil kunne blive udsat for, og svækker den beskyttelse, som konventionen kunne have givet.

Efter vor opfattelse trænger denne side af de foreliggende alvorlige problemer også til nærmere overvejelse og drøftelse, og bl. a. af den grund bør lovforslaget henvises til udvalgsbehandling, hvad jo allerede er foreslået af andre ærede medlemmer.

Chr. Nielsen: Der har af de foregående ordførere været givet udtryk for delte meninger om, hvorvidt det foreliggende lovforslag om ændringer i og tilføjelser til borgerlig straffelov, eller som den misvisende er blevet betegnet: femtekolonne-loven, nu er tilstrækkelig vidtrækkende, eller om den er for vidtrækkende.

Det ærede medlem hr. Steincke gav jo tydeligvis udtryk for, at han ikke mente, at lovforslaget var tilstrækkeligt vidtrækkende, medens den sidste ærede ordfører, det ærede medlem frk. Anna Westergaard, gav udtryk for, at dette lovforslag ville få meget vidtrækkende følger. Jeg kan tilslutte mig dette sidste synspunkt, og netop derfor finder jeg det nødvendigt, at man, når man skal tage stilling til lovforslaget, meget indgående ser på adskillige forhold, som begrunder og giver lovforslaget mening og indhold. Jeg tænker her først og fremmest på, at det er nødvendigt at se på den lange række erfaringer, som samfundet har indhøstet, og hvoraf det skulle fremgå, hvilke mangler den nugældende lovgivning har på det pågældende område. Ligeledes synes